

OBSAH

ÚVODNÍK	2
ZPRÁVY Z OBCE	3
HISTORIE HOSTINCŮ V OUCMANICÍCH	5
POVEDENÁ REKONSTRUKCE ČP. 14	7
OKÝNKO SDH OUCMANICE	9
ZPRÁVA O VÝVOJI ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ OBCE	11
VČELÍ PASTVA V OUCMANICÍCH	14
POKLADY V ÚDOLÍ	15
CYRILOMETODĚJSKÝ DEN ŘEMESEL	19
VELIKONOČNÍ DÍLNIČKY	22
OUCMAŇÁČEK A VÝLET DO PRAŽSKÉ ZOO	23
OUCMANICE PŘED STO LETY – 1921	24
OUCMANICE PŘED PADESÁTI LETY - 1972	25
OSOBNOST OBCE OUCMANICE	26
SPOLEK LIDOVÝCH TRADIC V ROCE 2022	27
SPOLEČENSKÁ KRONIKA	31
POZVÁNKA 730 LET OBCE OUCMANICE	32
GULÁŠ FEST OUCMANICE II.	36

ÚVODNÍK

Milí čtenáři, vítíte u letního vydání Oucmanického zpravodaje.

Světovému dění dominuje vojenská invaze do sousedního státu Evropské unie, dopadá tvrdě na životy ukrajinských i ruských vojáků, ale bohužel i ukrajinských civilistů a rozděluje rodiny dříve blízkých národů. Zdražování energií a životních nákladů, kterého jsme kvůli tomu svědky, nás nutí zamýšlet se, jak bylo v předchozích letech dobře.

Máme v povaze, uvědomit si co jsme měli teprve v okamžiku ztráty. Chci proto vyzdvihnout pozitivní a poklidný rozvoj naší obce. Ať jsou to dočišťovací rybníčky, nové zázemí na hřišti nebo příprava nových stavebních parcel. Ze všeho dýchá prosperita a blahobyt, který žijeme spolu s obcí. Važme si toho, nemusí to být samozřejmostí.

Jakub Robenek

Cyrilometodějský den řemesel, řezbář M. Burša

ZPRÁVY Z OBCE

Vážený čtenáři, na začátku roku doznívala covidová krize se všemi průvodními jevy způsobenými politickým rozhodováním. Dne 24. února nahradil tuto krizi ozbrojený konflikt mezi Ruskem a Ukrajinou. Obě události jsou tragické pro mnohé z nás v rovině lidské a obě události přinášejí velké změny v oblasti ekonomické. Naši společnost sužuje inflace, která dosáhla 16 % a předpokládá se směřování k ekonomické recesi. V rámci Evropy se potýkáme s jednou z nejvyšších inflací a jsme první v riziku zhroucení trhu s nemovitostmi. Mezi lidmi panuje rozšířený názor, že největší díl viny nese politická reprezentace na úrovni státní ale i mezinárodní. Do toho všeho obec realizuje projekt zasítování pozemků pro devět rodinných domků. Jednotlivé parcely jsou rozprodány a v květnu zahájila firma PSK Chocení pokračování na výstavbě inženýrských sítí. Majitelé jednotlivých stavebních parcel se dostali do svízelné situace. Na jedné straně chtějí stavět a na straně druhé prudce rostou úrokové sazby u hypoték. Pevně věříme, že se nově vzniklá situace podaří zvládnout. Druhou významnou stavbou v obci je stavba nové klubovny na hřišti. Stavba je dokončena a probíhají přípravy na kolaudaci. Obecní zastupitelstvo rozhodlo na červnovém zasedání o částce 1000 Kč za krátkodobý pronájem včetně DPH bez energie. Uvedená částka je stanovena pro každého nájemce vnitřních prostor. Na úseku údržby komunikací jsme nechali provést opravu povrchu místní komunikace od čp. 15 po čp. 69 a od čp. 64 po čp. 32. Povrchy obou komunikací byly popraskané, místy propadlé, ale bez výtluků. Pro sanaci povrchu jsme zvolili metodu tzv. turbo od firmy OPRAVEX. Po určité době vyhodnotíme účinnost této metody a vhodnost pro další komunikace. Cena za opravu uvedených komunikací byla 331 056 Kč. Údržby se také dočkala střecha čekárny. Původní šindel byl zdegradovaný a hrozilo zatékání do konstrukce. Pan Aubus položil nový šindel v hodnotě 41 862 Kč. Ke Stezce pod korunami stromů přibýlo na žádost občanů venkovní posezení s informační tabulí – konstrukce je hotová, vlastní tabule se dokončuje.

Zahájení stavby

Na úseku údržby zeleně jsme byli nuceni nechat skácet lípu nad kapličkou. Po prohlídce skácené lípy se ukázalo, že volba byla správná. Lípa byla v celém průřezu shnilá, jen vnější prstenec po obvodu stromu v tloušťce do 5 cm byl zdravý. Lípu jsme nahradili novým stromem, bukem červeným, vzhledem k tomu, že pod kapličkou roste dvojité stromořadí lip. Ve výsadbě dvou remízků pod kravínem byla provedena náhradní výsadba uhynulých rostlin. U pětičlenného stromořadí u cesty ke Stezce pod korunami stromů byl nahrazen uhynulý javor a bohužel při údržbě travního porostu byl zničen jilm. Obecní les na Homolce o výměře 6248 m² s převažujícím jasanem byl napaden houbovým onemocněním trachemykózou. Houba způsobuje odumírání kořenového systému a strom se stává nestabilní. Nechali jsme provést vykácení jasanového porostu a připravujeme náhradní zalesnění.

Zrušením restriktivních opatření u pandemie covidu došlo k oživení kulturních a společenských projektů. Spolek lidových tradic připravil masopustní veselí a Sousedský ples. Hasiči zorganizovali dětský karneval, pálení čarodějnic s průvodem a dětský den. Oucmaňáček uspořádal velikonoční dílničky, výlet do ZOO a dílničku na Cyrilometodějský den řemesel. Klub seniorů oslavil Mezinárodní den žen a vyjel na výlet k přehradě Švihov a do muzea krojů v Ostrově. Pod patronací obce proběhla beseda nad dopravními předpisy, velikonoční koncert a Cyrilometodějský den řemesel. Orlickoústecká charita ve spolupráci s paní Martinou Robenkovou zorganizovala Tříkrálovou sbírku. Dne 12. června proběhla v kapličce poutová mše. Pouť v Oucmanicích je na svátek Nejsvětější trojice, což je pohyblivý svátek. Zjednodušeně, mše se koná vždy v neděli 56. den od Velikonoční neděle. O společenských projektech se dozajista rozepíší dopisovatelé a za nás patří velké poděkování všem organizátorům a pomáhajícím.

Letošní rok je rokem volebním. Ve dnech 23. a 24. září proběhnou volby nového zastupitelstva obce a první kolo senátních voleb. Obecní zastupitelstvo budeme nadále volit sedmičlenné. Současným senátorem za náš obvod je pan Petr Šilar, který dál nekandiduje.

Josef Pavlíček

HISTORIE HOSTINCŮ V OUCMANICÍCH

Až do roku 1956 fungovaly v naší obci dva hostince, jejichž historie sahá až do devatenáctého století. První byl u Svatošů v čp. 23, dům, který dnes představují manželé Jana a Saša Lagutinovi a druhý u Vincenců čp. 34, současná obecní hospoda. Z dnešního pohledu je téměř nepředstavitelné, že mohly v tak malé vesnici úspěšně fungovat. Pravdou je, že v obou případech majitele neživila jen pohostinská činnost, ale vždy malé hospodářství a u Svatošů byl obchod se základním spotřebním zbožím. Za první republiky fungovala velmi dobře hospoda U Svatošů. Paní Svatošová byla velmi dobrá kuchařka, a tak se sem o víkendech sjížděli i zámožní podnikatelé z Ústí, Chocně a Brandýsa.

Jejich zábavou byly karetní hry, mariáš, ferbl a nezřídka se stalo, že hosté zůstali i přes noc. Z vyprávění Jaroslava Doležala vím, že panu továrníku Kadrmanovi z Kerhatic se zde tak líbilo, že chtěl koupit Novákovu chalupu, aby byl pobyt zde pohodlnější. Zajímavostí též je, jak mezi sebou hospody vycházely. Je pravdou, že každá měla svoji klientelu, ale např. při bálech, či jiných společenských akcích, které se konaly u Vincenců na sále, hosté chodili na večeři ke Svatošům. Konec fungování hospody U Svatošů je spojen s úmrtím hostinského Ladislava Svatoše v roce 1955. Teta Svatošova, jak jí všichni ve vsi říkali, ponechala v provozu pouze prodejnu, která přešla do správy spotřebního družstva Jednota. Rozhodující úlohu v posledním půl století pro naši vesnici měla hospoda U Vincenců. Ta, od své první rekonstrukce v roce 1938 - výstavbou nového sálu, přestavbou lokálu a kuchyně, skýtala úžasné zázemí pro kulturní akce v Oucmanicích. Ochoťníci zde hráli divadlo, pořádaly se tanečnické, přednáškové a různé oslavy. Bohužel s nástupem socialismu, kdy bylo silně potlačeno soukromé podnikání, bylo velmi obtížné nalézt způsob provozování. Hospoda byla částečně otevřena v roce 1965, pod patronací Jednoty. Podmínky pro bydlení však měla rodina Vincencova špatné a potřebovala přestavět lokál a část hospodářského stavení na obytné místnosti. Využití sálu a jeviště ponechali Vincencovi obci. Tak se provizorně využívaly tyto prostory až do roku 1984, kdy se úplně zavřely. Po smrti paní Marie Vincencové v roce 1986 došlo k dohodě dědiců a představitelů obce na odkoupení usedlosti. Začala se psát nová historie obecní hospody. V roce 1987 začala příprava a realizace přestavby objektů. Sehnat peníze a povolení nebylo jednoduché. Bylo to ještě v době přísně regulovaného plánování, povolení a část peněz musel dát

Okresní národní výbor. Na hospody se peníze nedávaly, a tak jsme vymysleli název „Přístavba sociálního zařízení ke kulturnímu a agitačnímu středisku v Oucmanicích“. Povolení jsme dostali, peníze sehnali (440 tis. Kč) a důležité bylo, že většina „oucmanických“ byla ochotna v rámci akce „Z“ odpracovat nemálo brigádnických hodin. Slavnostní otevření se konalo v roce 1991. Prvními provozovateli se stali Jaroslav a Miluše Doležalovi. Během posledních 20 let obec do hospody investovala dalších cca 3,5 mil. Kč a vystřídali se čtyři další nájemci. Vždy ke spokojenosti lidí. Bohužel, malé využívání hospody a ekonomická ztrátovost byly většinou příčinou ukončení nájemního vztahu. Od roku 2018 provozuje hospodu obec.

Připomenutím historie hostinců v Oucmanicích a složitostí, které bylo nutno překonat, bych chtěl přivést k zamyšlení: „Má obec dále provozovat toto zařízení, když je momentálně ztrátové?“ Moje přesvědčení je ANO. Hledejme cesty, jak ztrátu minimalizovat. Spoluobčané využijeme hospodu pro pořádání rodinných událostí: oslavami narozenin či svatbami počínaje a rozloučeními konče. Bez funkční hospody nebudou podmínky pro kulturu a společenský život v obci. Neposuzujme vše jen přes ekonomickou výhodnost. Hospoda a prodejna jsou základem živé vesnice, jakou Oucmanice dnes jsou. Jistě si všichni přejeme, aby i nadále byly.

Petr Marek

Oucmanice, čp. 34 v roce 1938

POVEDENÁ REKONSTRUKCE DOMU ČP. 14

Až budeme prohlížet fotky domů v nové knize Oucmanice, může se zdát, že u čp. 14 je chybně vložena fotka. Je to přece úplně jiný dům? Zvenku se dům jeví novostavbou, napojenou na původní hospodářskou část statku. Jde skutečně o rekonstrukci? Probrat zdařilou proměnu jsem zašel za Daliborem a Ivetou Punovými.

Většina lidí zvolí raději stavbu nového domu než tak zásadní rekonstrukci, kterou jste dokončili vy. Co byl ten rozhodující moment, který Vás přesvědčil, že stojí za to dům zachránit?

Proč jsme nestavěli nový dům? Plán byl, že nebudeme bourat tolik, jak se nakonec bouralo a taky převládla rodinná vazba a snaha zachovat dům, aby zbytečně nechátral.

Co na to říkali rodiče?

Rodiče byli hrozně rádi, že tady zůstaneme.

Co tedy zbylo z původního domu po Ivetině prarodičích?

Zbyly obvodové zdi, štíty do jedné poloviny a pak ještě zbyla hlavní nosná středová stěna. Původní zdi jsou kompletně podřezané a zaizolované. Od teď je to vlastně novostavba. Chtěli jsme zachovat letopočet ve štítě a taky barevné lemování podél rohů, tak je to přeneseno ve stejné bílé, ale v hrubším zrně. Zateplovali jsme 14 cm minerální vaty. Obložení nového štítu je z fundermaxu (plast se vzorem dřeva).

Dům je technicky na úrovni novostavby, ale zachovává příjemné původní prvky, jako jsou mohutné zdi, široké parapety a vysoké stropy, byl to záměr?

Byl, vysoké stropy jsme chtěli i ty hluboké parapety, vysunuli jsme okna na izolaci, aby byly parapety co nejširší.

Jaký moment při přestavbě byl nejtěžší, řekli jste si někdy, že to nebyl dobrý nápad? Bourací práce, když jsme bourali víc a víc. Nejhorší bylo, když nám spadl strop v kuchyni. Byly tam cihlové klenby, které jsme chtěli zachovat. Po zbourání trámového stropu v hlavní místnosti se uhnula středová příčka a klenbové stropy se propadly ve zvýšené části domu. Naštěstí se to stalo v noci, kdy na stavbě nikdo nebyl. Nakonec jsou všechny stropy nové.

Jak dům vytápíte?

Vytápění je plynové, topení je podlahové a ve spacích místnostech máme radiátory. Máme přípravu na solární panely ve stoupačkách, ještě máme průhledný krb se zadním příkládáním z chodby a sklem do obývacího pokoje. Dům je dobře zaizolovaný, drží příjemnou teplotu v létě i v zimě. Máme nádrž na dešťovou vodu 18 m³, do ní jsou navedeny všechny okapy z domu a hospodářských budov.

Když jsem se díval do knihy Oucmanice, první letopočet pod vaším čp. je 1757. To už je pořádná historie, navíc je tu zmínka o dvou pokladech ukrytých v době třicetileté války. Jeden už byl nalezen, co ten druhý?

Rok 1757 je nejspíš první zmínka o čísle popisném. Původní dům byl postaven v roce 1925, na štítě jsme zachovali i letopočet. V průběhu bouracích prací se ukázalo, že byl dům vezděný do původní budovy. Východní stěnu tvořily dvě nesvázané zdi a stejně tak stropy byly dvojité. Nejspíš byl dům vestaven do základu stodoly nebo jiné hospodářské budovy.

A ten poklad?

V roce 1818 když se kopal sklep, tak se našel první poklad, to nám vyprávěla babička, byl to džbán stříbrných mincí. Druhý poklad ještě není nalezen, jeden má být ve stavení a druhý na poli.

Takže jsme se nakonec shodli, že to je téměř novostavba. Jak dlouho trvala?

Rekonstrukce trvala rok a tři měsíce. Leden 2020 začala stavba a na Velikonoce 2021 jsme se stěhovali zpět.

Jakub Robenek

Čp. 14 po rekonstrukci

OKÝNKO SDH OUCMANICE

Půlrok od posledního zpravodaje utekl jako voda a já bych chtěl trochu zavzpomínat, co se za tu dobu událo.

Dne 19. března se konal dětský karneval. Venku ten den panovalo skoro letní počasí, ale děti se přišly vyřádit. Předvedly nám spoustu karnevalových kostýmů, tancovalo se, soutěžilo, proběhla tombola, pochutnali jsme si na cukroví od oucmanických maminek a babiček, hrál nám k tomu Jan Opat, no prostě vše, jak má být.

Sběr železného šrotu se uskutečnil o druhém dubnovém víkendu. V kontejneru nakonec bylo 1950 kg.

Letos jsme po dvouleté pauze opět pořádali pálení čarodějnic. Jsme moc rádi, že jsme se mohli vrátit k této pěkné tradiční akci. Vše zlé je k něčemu dobré. Díky této pauze jsme si uvědomili, že bychom to měli dělat hlavně pro děti. Proto jsme letošní ročník pojali více stylově. Započali jsme ho průvodem masek, což si děti moc užily. Sešli se nám skvělé malé čarodějnice, čarodějové a jiné pohádkové bytosti. Když průvod obešel vesnici a dorazil na hřiště, čekala na malé návštěvníky čarodějnická bojovka. Po splnění všech úkolů získaly děti potřebné dílky ke složení obrázku čarodějnice, který si následně vybarvily. Každý si potom mohl svou čarodějnici spálit. Po očarování

obsluhy ve stánku tajným zaklínadlem dostaly děti drobnou odměnu. Samozřejmě nechyběla tradiční hranice s čarodějnicí, hořící trol, který byl vyřezán z obecní lípy, opékání špekáčků, skvělé uzené, dobré pití a velice dobrá nálada až do ranních hodin.

Tuto akci chceme ještě zlepšovat, takže se těšíme příště už v novém zázemí na hřišti.

Na 25. května v Jehnědí byla naplánovaná okrsková soutěž v požárním sportu, kam samozřejmě naše družstvo mužů odjelo. Jak dopadla soutěž? Bez tréninku parádně. Muži vybojovali krásné třetí místo a v jednotlivcích se nejlíp dařilo Jakubu Krškovi, který skončil na druhém místě.

Trol čarodějnice

Dětský den

Dětský den se konal 25. června od 14 hodin a byla to první akce u nové boudy. Počasí se našťastí umoudřilo a bylo krásně. Na již tradičním okruhu bylo celkem devět stanovišť s různými činnostmi na pobavení i trochou učení. Na ukončení akce přijeli hasiči z Vysokého Mýta a dětem ukázali hasičskou Tatru, pak nadělali spoustu pěny, ve které se děti pěkně vyřádily. A nejen děti.

Jsme u konce pololetí a já bych chtěl trochu nalákat, na to, co nás bude ještě čekat po prázdninách: rybářské závody, drakiáda, valná hromada, zdobení stromečku a turnaj ve stolním tenise.

Děkujeme, že se našich akcí účastníte, jinak by nemělo smysl, je dělat.

Jiří Krška

Pálení čarodějnic

ZPRÁVA O VÝVOJI ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ OBCE ZA ROK 2021

V roce 2021 jsme celkově shromáždili 124,234 t odpadů, a to bez odpadů s ukončenou životností (elektroodpad, baterie).

Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek	0,005 t
Železo a ocel, kovové obaly	6,131 t
Hliník	0,784 t
Kabely	0,023 t
Papír a lepenka	3,543 t
Sklo	4,008 t
Barvy, tiskařské barvy, lepidla	0,025 t
Plasty	3,351 t
Biologicky rozložitelné odpady	54,180 t
Směsný komunální odpad	47,604 t
Objemný odpad	4,58 t

Podle odpadové legislativy je důležitý údaj množství směsného komunálního odpadu (směsný komunální odpad a objemný odpad) přepočteného na obyvatele. K 1. 1. 2021 obec evidovala 255 obyvatel.

$$52,184 : 255 = 0,204 \text{ t}$$

V tomto parametru jsme vyprodukovali o 34 kg víc směsného odpadu na obyvatele proti roku 2020, což je výrazné zhoršení.

Jak to vypadá s náklady na odpady. Níže uvádíme přímé náklady a příjmy vynaložené na odpady.

Druh odpadu	Cena celkem v Kč	Cena za kg odpadu
Směsný odpad	95 875	2,04
Nebezpečný odpad	1 508	50,41
Objemný odpad	9 815	2,08
Plasty	47 488,60	14,22
Sklo	6 823	1,7
Papír	28 438	8,53
Biologický odpad	32 993,73	0,6
Celkem	222 941,33	

Příjmy na pokrytí nákladů uvedených výše

Vybrané poplatky	112 871
Vratka EKOKOM za vytríděné složky	38 177
Dotace obce	65 008,32
Prodaný kov	2 498
Příjmy tuk	558
Vratka za papír	3 828,98

V roce 2021 přispívala obec částkou 255 Kč na obyvatele.

V II. polovině roku 2021 byla přijata nová vyhláška o systému odpadového hospodářství v obci a nová vyhláška o poplatku za likvidaci komunálních odpadů. Poplatek za likvidaci komunálního odpadu pro rok 2022 byl stanoven ve výši 500,- Kč na osobu s trvalým pobytem na území obce.

Jak dál. Na konci roku 2020 byla přijata nová legislativa k odpadovému hospodářství. Hlavním cílem je snížení objemu směsného odpadu a výrazné zvýšení úrovně třídění. Jedním z motivačních pobídek je sledování směsného komunálního odpadu přepočteno na obyvatele s diferencovaným poplatkem za likvidaci odpadu na skládce. První tabulka níže uvádí poplatek za tunu zbytkových odpadů (směsný komunální odpad) a v případě překročení množství SKO na obyvatele dle tabulky druhé - poplatek za uložení využitelných odpadů. Při překročení limitu podle této tabulky se předpokládá, že se nedostatečně třídí a ve směsném komunálním odpadu končí využitelný odpad.

Poplatkové období v roce

Dílčí základ poplatku za ukládání	2021	2022	2023	2024	2025
využitelných odpadů*)	800	900	1000	1250	1500
zbytkových odpadů	500	500	500	500	500
	2026	2027	2028	2029	2030 a dále
	1600	1700	1800	1850	1850
	600	600	700	700	800

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Množství odpadu na obyvatele v tunách	0,2	0,19	0,18	0,17	0,16	0,15	0,14	0,13	0,12

Jak třídíme v letošním roce?
Přehled třídění za první pololetí roku 2022.

Druh	Množství v t	Platba	Cena za kg
Směsný odpad	22,242	50 895	2,28
Objemný odpad	1,74	5 185	2,97
Plast	1,978	28 001	14,16
Sklo	2,028	4 255	2,09
Papír	1,380	15 318	11,1

Množství směsného odpadu (bez objemného odpadu) přepočteno na obyvatele a rok je **174,44 kg**.

Poznámky:

- Obec je členem kolektivního systému zpětného odběru zařízení EKOLAMP a ha-siči jsou členy systému ELEKTROWIN.
- Vysloužilé baterie (tužkové, monočlánky, 9 V, ...) obec neodebírá a není členem systému. Lze likvidovat v prodejně Hruška a v prodejnách, kde se tyto baterie prodávají.
- Nepoužité léky se vracejí do lékáren.
- U plastového a papírového odpadu je nutné před vhozením do příslušného kon-tejneru maximálně zmenšit objem.
- Do kontejneru na kov nepatří sklo a plast a jiný nekovový odpad.
- Bioodpad nelze vhazovat do kontejneru v plastových obalech, protože se v kom-postu nerozloží.
- Před vhozením větví do kontejneru se zamysleme nad jinou možností likvidace větví (rozdrcením do kompostu nebo na mulč, spálení ...).

Josef Pavlíček

VČELÍ PASTVA V OUCMANICÍCH

V České republice je obecně hojnější a pestřejší pastva ve městech. Především ve velkých městech jsou silně zastoupeny nektarodárné dřeviny a na soukromých zahrádkách není nouze o rozmanitost. Na vesnicích je situace odlišná. Velké obhospodařované plochy převážně větrosrubných plodin nejsou pro včely k užítku. Obvyklé období hojnosti končí v květnu, především v návaznosti na kvetení řepky. Další hlavní snůškou bývá v červnu a začátkem července lípa. Za dobrého počasí bývá v létě medovicová snůška v okolních lesích. Mezi silnými snůškami však zůstává období skromné, včely navštěvují zahrádky, a pokud se najdou i kvetoucí louky, nepohrdnou ani kvetoucím jetelem na pravidelně sekaných plochách. Stálý dostatek potravy a rozmanitost pylu je jedním z pilířů prosperujících včelstev.

S radostí tak pozoruji některou kvetoucí výsadbu obecních dřevin. Ta se umí trefit do snůškové mezery, a navíc má dostatek prostoru pro mohutnění a růst v budoucích letech. Hezkým příkladem je jírovec u altánu na hřišti nebo levandulové záhonky u Palety a obchodu. Opačným příkladem jsou nádherně kvetoucí sakury v zatáčce naproti zastávce, ty jsou pro včely paradoxně bez užítku. Šlechtěním u nich došlo

k přeměně pohlavní části květu na okvětní lístky, jsou tedy nádherně plnokvěté, ale pohlavně sterilní. Opačným byl můj letošní zážitek z lípy u Michalců u čp. 2. Tak nádherný hukot včel a vůně se prostě nedá přehlédnout.

Každá generace včelařů vysadí nektarodárné stromy. Naše včely létají na lípy sazené našimi předchůdci a na stromy, které zasadíme my, budou létat včely našich dětí a vnuků, jen na ně musíme myslet. S velkou nadějí se dívám na pozemkové úpravy, které vytvořily zatím na papíře řadu nových polních cest a věřím, že do budoucna i lemovaných kvetoucími stromy a remízky.

Jakub Robenek

POKLADY V ÚDOLÍ

Žijeme ve vsi, obklopené téměř holou polní krajinou. Krásnou, pestrou a chráněnou přírodu ale máme našťastí, co by kamenem dohodil. Blízké údolí Orlice je dokonce tak pestré, že v tom je hlavní kámen úrazu pro tento článek. Jak vás stručně a poutavě seznámit s tím, co je tu z hlediska přírody vzácného a zajímavého, když by rozsah článku zabral už jen pouhý seznam významných druhů a biotopů. Možná si místo toho raději povíme, co všechno je vlastně příčinou té obrovské pestrosti.

Hlavní roli hraje samozřejmě řeka samotná. Zakousla se do 100 miliónů let starých mořských usazenin, ze kterých vznikla opuka. Protéká tu mezi Ústím a Chocní přímo z východu na západ, což znamená, že prudké svahy kolem ní jsou vystavené oběma opačným extrémům - sluncem rozpálenému jihu, nebo chladnému a stinnému severu. A navíc tu řeka slouží jako významný biokoridor mezi Moravou a Čechami. Takže v období různě se měnících podmínek čtvrtohor se údolí stalo klíčovým únikovým "mostem", kde navíc migrující druhy našly díky rozmanitosti stanovišť enklávy k dlouhodobému přežití. Najdete tu tedy i druhy či biotopy, které se jinak v této zeměpisné poloze nebo nadmořské výšce přirozeně nevyskytují. Pár druhů si na zbytek článku vezmeme jako průvodce. Povypráví vám své osobní příběhy, které ještě lépe přiblíží procesy stojící za místní rozmanitostí. A taky vás pozvou na procházky.

Zemoun skalní

Zemoun je šnek. Vzácný druh měkkýše, který je v ČR hojnější jen v teplejších krasových oblastech (např. Český či Moravský kras). Kras mají plži s ulitami obzvláště rádi, protože díky vápenci mají dostatek vápníku pro stavbu svých ulit. A díky opuce, která vápník také obsahuje, je docela hojný i tady. Prohrábnete-li listí kolem kmenů stromů, určitě ho v údolí najdete. Žije tu dokonce okolo 50 druhů plžů. Zemoun a opuka nám mohou připomenout příběh o době druhohor, kdy tu bylo mělké křídové moře a na dně se usazovaly jemné částice vápnatého prachu, jílu a mikroskopické křemičité jehlice mořských hub. Právě z těchto

sedimentů opuka vznikla. Podle mořských hub se místní opuce říká také spongilit. Množství jehlic pak určuje pevnost různých variant opuky. Opuka nás zavede na procházku mezi vývraty stromů, kde se na povrch derou opuky jinak skryté pod lesní půdou. Budete-li hledat nebo i občas ťuknete kladívkem, snadno v nich najdete zkamenělé otisky schránek mořských živočichů, kteří žili v druhohorách.

Klokoč zpeřený

Doputoval sem jako migrant. Je to teplomilný a vápnomilný keř, který jinak roste spíš jen v oblasti teplé jižní Moravy, ale v dobách migrace se mu tady zalíbilo. Našel útočiště hlavně na jižních stranách přírodních rezervací Peliny a Hemže-Mýtkov. Západněji než zde, už klokoč neroste přirozeně, ale jen jako záměrně vysazený druh. Do rezervace Hemže-Mýtkov to stojí za procházku hlavně zjara. Začátkem dubna, kdy zelené listí začíná teprve rašit, slunce umožní roz-

kvést jarním rostlinám. Najdete tu úplné koberce sasaneček, violek a jaterníků. A odkud znáte jméno klokoč? Ve světlezelených lampiónkových plodech se ukrývají tvrdá lesklá kulatá semena používaná na výrobu dekorací a růženců – tzv. klokočí známé i z písně pánů Suchého a Šlitra.

Lilie zlatohlavá

Migrační trasou mezi Čechami a Moravou sem doputovaly a usadily se také některé druhy až z Karpat. Například kostival hlíznatý s podlouhlými světležlutými květy nebo překrásná lilie zlatohlavá. Rozkvetlé chráněné lilie teď začátkem léta určitě nepřehlédnete. Stačí se projít například po cyklostezce kolem brandýského labyrintu nebo po pěšinách ve stráni nad ním.

Přeslička obrovská

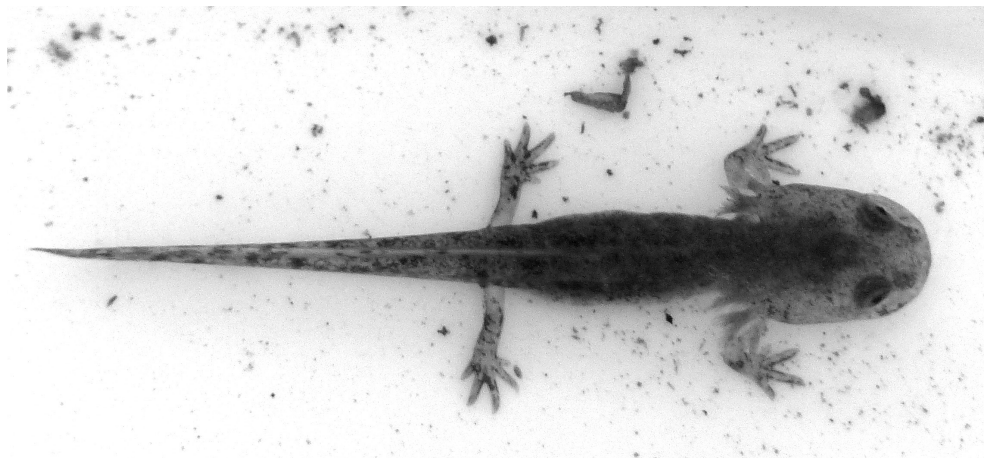
Určitě ji neminete. Je totiž opravdu obrovská – udává se výška 0,5 až 2 metry. Z hlediska ohrožení patří v ČR ke vzácnějším druhům. Spolu s ní se vydáme do mokřadů. Osidluje málo kosené vlhké louky a prameniště a dává přednost vápnitým jílovitým půdám. V údolí Orlice se jí tedy zalíbilo. Např. tam, kde poblíž penzionu Mítkov železnice odsekla zákruty řeky do podoby slepého ramene a vznikl tak mokřad. Spolu s ní tu najdete samozřejmě i celou řadu dalších mokřadních druhů.

Buk lesní

Po všech těch raritních uprchlících z jiných končin jsou bučiny naopak biotopy, které představují potenciálně přirozenou vegetaci na většině území Česka a střední Evropy vůbec. Kdyby do toho nezasáhli v minulosti lidé se svojí nedomyšlenou posedlostí sázet všude smrky, rostly by bukové lesy u nás prakticky všude až do nadmořské výšky 1000 m. Bohužel zasáhli, a tak bučiny nakonec patří k v ČR těm vzácnějším biotopům. V současnosti tvoří buk jen necelých 13 % lesních dřevin. Buky rostou na všech možných podloží, v různých nadmořských výškách i v různých úživných půdách a podle toho v nich uvidíte různá společenství rostlin. Na svazích kolem Orlice najdete druhy typické pro květnaté nebo vápnomilné bučiny. Na procházku za buky můžete vyrazit třeba na Zátvor. Když ve Rvišti záhy opustíte modrou turistickou značku, a místo toho zvolíte pěknou lesní cestu, která obchází kopec pohodlně po vrstevnici směrem k Perné, uvidíte po cestě místy i svahy, kde roste na velké ploše prakticky jen buk a nic jiného.

Mlok skvrnitý

Tipněte si nejprve, kolika let se takový mlok může dožít - za chvíli si to prozradíme. Mlok je náš poslední průvodce a zavede nás na studená vlhká a temná místa v údolí. Mikroklima severních svahů tu připomíná skoro až horské poměry. Proto se tu udržely i méně známé horské druhy rostlin. Vlhko a stín mlokům vyhovuje. Slunce jim

vadí. Aktivní jsou proto spíše v noci nebo ve dne, když je zataženo a dešť. Chcete-li s jistotou vyrazit někam, kde je stoprocentně uvidíte, nemusíte chodit daleko. Stačí vyrazit z Oucmanic po zelené značce do Brandýsa. Nenechte se mýlit, dospělé mloky nemusíte vůbec hledat u potoka. Jsou schovaní pod kameny a kořeny stromů ve svazích v okolním lese. Potkáte je klidně i nahoře u Čertovy lávky. Jen musíte vyrazit na procházku za deště nebo po dešti, kdy vylézají. Ale je tu i místo, kam můžete za mloky vyrazit na jistotu i za slunného dne na začátku léta. V dolní části potoka, který teče roklí, se totiž v tůňkách vyvíjí mločí larvy, které jdou v průzračně čistých tůňkách na potoce snadno vidět.

A k mlokovi ještě pár zajímavostí. Žere brouky, žížaly a drobné plže, kterých je v lesním podrostu dostatek. Na kůži má jedovaté žlázy a upozorňuje na to výstražným černo-žlutým zbarvením, takže prakticky nemá skoro žádné přirozené nepřátele. A navíc je dost dlouhověký, průměrně se v přírodě dožije třiceti let a v ideálních podmínkách dokonce i padesáti. Tak proč je potom v přírodě tak vzácný? Mohou za to samozřejmě lidé. Larvy k vývoji potřebují naprosto čistou vodu. A potůčky, kam se nedostanou žádné chemické postřiky z polí, a přitom jsou v nich i tůňky s pomaleji tekoucí vodou, už se v přírodě hledají těžko. Vážme si tedy toho, že poblíž takový potůček, napájený prakticky jen vodou z okolních pramenů, máme.

Co říci závěrem? Krajina v údolí Orlice je prostě jako stvořená pro to, aby poskytla útočiště všem. A to nejen zvířatům a rostlinám, ale i mnoha lidem v historii. Není se čemu divit. Když se vydáte po hlavní železniční trati z Prahy směrem na Moravu, tak je místní údolí po 130 kilometrech nudných rovin první pestrou, členitou, a tak trochu tajemnou krajinou, kterou z vlaku spatříte. Krajinu, která láká tu vystoupit nebo se tu i na nějaký čas ukrýt. Vřele bych proto těm, kteří ji ještě nečetli, chtěla doporučit skvělou knihu „Brandýs jakoby“ autora Jaroslava Hubeného. Čtivě pojednává o historii a lidech Brandýsa a i krajina v tom vyprávění hraje často svou roli.

A jako filmový tip bych tentokrát mohla milovníkům obyčejné české přírody doporučit skvělý nový dokumentární seriál „Do divočiny“, který si pustíte v iVysílání české televize. Má krátké jen cca 15minutové díly – takže je to ideální večerníček a z mého „ochranářského“ pohledu je to jeden z nejlepších a nejsmysluplnějších přírodovědných dokumentů o české přírodě.

Míša Mikovcová

CYRILOMETODĚJSKÝ DEN ŘEMESEL

Cyrilometodějský den řemesel v Oucmanicích má už slušnou historii, po dvouleté pauze zapříčiněné covidem proběhl jubilejní desátý ročník. Hlavní program od 13. hodiny doprovázel vytrvalý déšť. Kvůli dešti bohužel nedorazila i část plánovaného programu jako kočár tažený koňmi, stabilní motory, část veteránů a ukázka košíkářství. Nechyběla ale tradiční řemesla. V kovárně si zájemci vykovali podkovičku pro štěstí, u hrnčiček si vytvočili misku a ve stánku s kůžemi vyrobili přívěšek na klíče. Zajímavé bylo pozorovat i tradiční vyřezávání motorovou pilou, tentokrát malé zvoničky. Děti ocenily kreslení na obličej, malování tašek ve stánku Oucmaňáčku a opatrně okukovaly dravce vystavené za pódiem, tam vzbuzoval největší respekt orel skalní. Ty odvážnější děti taky vyzkoušely střelbu z luku a vrhání tomahavkem u indiánů.

Program na pódiu zahájil pan starosta průvodním slovem a uvedl skupinu Choceňáčka, která kvůli onemocnění hrála tentokrát bez zpěvu. V ukázkovém programu jsme mohli zhlédnout sekání rohoží ručně vyrobenou katanou (japonský meč), prolet dravců a vyřezávání obličejů motorovou pilou.

Nejvíce návštěvníků však dorazilo až po ustoupení deště kolem 16. hodiny, tou dobou už bez povinnosti platby vstupu. I kvůli tomu dorazilo skromnějších 220 platících návštěvníků. Zatěžkávací zkouškou prošlo i nové zázemí na hřišti, výdej ze tří oken najednou fungoval velmi dobře. Vytočilo se cca 580 piv a prodalo se všechno uzené.

Rozhodně nezapadl stánek Oucmaňáčku (kolektivní akce oucmanických maminek), napekly společně s babičkami koláče, preclíky, donesly bezovou šťávu. Novinka espresso tonic v důsledku deštivého počasí moc netáhla, zato presso mělo veliký úspěch, a nakonec se prodalo téměř vše z napečených zásob. S tržbou 15 tisíc, mají maminky vyděláno na další akce s dětmi na tento rok. Program uzavřel DJ Petr Fikejs. Nezbyvá než poděkovat všem účastníkům, organizátorům, a hlavně dobrovolníkům za účast na přípravách a uklízení po akci.

Jakub Robenek

Fotogalerie z Cyrilometodějského dne řemesel

VELIKONOČNÍ DÍLNIČKY

V rámci Květné neděle, kdy do obce zavítal pěvecký sbor Cantus z Chocně, probíhaly v místní hospodě také dílničky spojené s Velikonocemi. Akci pro děti připravili maminky a tatínkové z Oucmaňáčku.

V lokále bylo připraveno několik kreativních stolů, kde si mohly děti vyzkoušet některé z tradičních velikonočních činností. Zdobení perníčků barevnými polevami bylo velmi populární. Stůl byl stále obsazený. A to se dá chápat, neboť ze všeho nejlepší jsou výrobky, které si můžeme hned sníst a tak děti olizovaly, ochutnávaly a přitom nazdobily spoustu krásných perníčků.

Tradiční zdobení kraslic voskem nám přijela ukázat Markéta Vacková. Metoda je

velikonoční eiffelovka

to poměrně těžká. Musím děti pochválit za krásné výtvary i za trpělivost, která je u tohoto tvoření potřeba. I ubrousková metoda a malování kraslic barvami si našla své příznivce.

K vidění byla i tvorba tradičního velikonočního vrkoče v podání Radky Houdkové. Díky Radce mohly děti ochutnat i čerstvě napečené jidáše. V neposlední řadě byla možnost si uplést vlastní pomlázku. Toho se nejvíce ujal Josef Čermák, který za odpoledne napletl hezkých pár pomlázek. Do učení pletení se ovšem pouštěly nejen děti, ale i některé maminky. Výsledné pomlázky ozdobené barevnými pentlemi byly opravdu povedené.

Dílniček se zúčastnilo mnoho dětí i rodičů a již nyní víme, že příští rok akci zopakujeme.

Všem zúčastněným děkuji za pomoc a chuť věnovat svůj volný čas dětem.

Iveta Punová

OUCMAŇÁČEK A VÝLET DO PRAŽSKÉ ZOO

Výlet s Oucmaňáčkem jsme plánovali už více než rok, ale vzhledem k okolnostem ho nebylo jednoduché uspořádat. Letos se to konečně podařilo, ač na podruhé. První termín byl již v dubnu, ale protože nám náhle onemocněl větší počet dětí, přesunuli jsme termín na květen a vyplatilo se. Do Prahy do zoo nás jelo celkem 18. Brzy ráno jsme vyrazili z choceňského nádraží, panovalo krásné slunečné počasí, předpověď byla ovšem jiná. A hned před Prahou nás dostihla. Nad Prahou pluly černé mraky a my všichni doufali, že je vítr rozfouká a alespoň na chvíli se ohřejeme jarními paprsky.

Cesta do zoo byla více než jednoduchá, dvě stanice metrem, pak 15 minut autobusem a už jsme stáli před vstupem do zoo. Bohužel spolu s námi asi další stovka lidí. Protože jsme si ale prozíravě pořídili vstupenky přes e-shop, předběhli jsme tak celý dav, který stál ve frontě a turnikety vstoupili do zoo. Než jsme se však rozkoukali, začaly z nebe padat kapky deště, naštěstí zůstalo jen u pár kapek a my jsme mohli vesele začít prohlídku. V zoo jsme se drželi téměř všichni pohromadě a bylo to dobře, je to velký areál a někteří z nás byli v pražské zoo prvně. Využili jsme tak rady zkušenějších a zvolili raději menší okruh. Tučňáci, lachtani, gorily a mnoho dalších zvířat bylo k vidění, divoké šelmy se nám sice trochu schovávaly, ale troufám si tvrdit, že největším zážitkem byl pavilon Indonéska džungle a hlavně Rákosův pavilon plný papoušků. Takový ara hyacintový dětem opravdu učaroval.

Dolní řada zleva: Jakub Michalec, Markéta Míkovcová, Mikuláš Robenek, Max a Alex Lagutinovi, za nimi Marie Míkovcová a Kryštof Robenek

Odpoledne jsme se všichni sešli u lachtanů, dali si závěrečné občerstvení a pomalu se loučili s krásami pražské zoo.

Děti si jakou krásnou vzpomínku odvezly malý suvenýr. Cestou zpět se unavené děti i rodiče těšili zase domů.

Na závěr ještě malá pozvánka na Sraz rodáků, kde budou mít děti z Oucmaňáčku hudební vystoupení. Můžete se těšit na hru na harfu, flétnu, kytaru, saxofon a další.

Iveta Punová

OUCMANICE PŘED STO LETY – 1921

Počátek dvacátých let nebyl v nově vzniklé Republice československé příliš šťastným obdobím. Radost z nabyté samostatnosti již vyprchala. V zemi byl nedostatek potravin, zejména ve městech. Lidé na vesnicích si přece jen dokázali přilepšit ze svých hospodářství, ale byli často navštěvováni rekvizicemi zemědělských produktů, které připomínaly rekvizice válečné, o kterých si hospodáři mysleli, že budou minulostí. Ani Oucmanicím se rekvizice nevyhýbaly. V roce 1921 přišla rekvizice hned na počátku roku. Trvala tři dny, od 11. do 13. ledna a bylo během ní zabaveno 154 q obilí. Potravin bylo tak málo, že byl zachován přidělový systém, který byl kontrolován Ministerstvem pro zdraví lidu, stejně tak, jako rekvizice. Občané si však dokázali poradit. V mnoha staveních byly vybudovány dobře utajené skryše, do kterých se vždy záchovné minimum potravin uschovalo jak pro rodinu, tak pro ty, kteří takovou možnost neměli.

Klidná nebyla ani politická situace. Stát hledal optimální uspořádání orgánů státní moci, což bylo provázáno neustálými změnami. Dne 26. 9. 1921 byla jmenována již pátá vláda ve tříletém trvání nové republiky, jejímž předsedou byl Eduard Beneš. Politická situace roku 1921 se také zdramatizovala dvěma pokusy excísaře Karla I. o návrat na rakouský a posléze i uherský trůn. Tato věc v Čechách vyvolala obavy z ohrožení Československa. O návrat se snažil také korunní princ Otto Habsburský a obava z jeho nástupu na maďarský trůn vyvolala v Čechách dokonce mobilizaci, protože existovalo nebezpečí následného vpádu Maďarů na Slovensko. Z naší obce bylo povoláno celkem 5 branců (František Doležal – čp. 34, František Dostál – čp. 35, Václav Veit – čp. 12, František Vostřel – čp. 26 a Jindřich Brožek – čp. 29). Naštěstí se po třech týdnech všichni vrátili ve zdraví domů.

V Československu proběhlo také první sčítání lidu a to 15. února. V naší vsi tehdy žilo 290 občanů! Z toho 174 žen a 116 mužů. Z nich se hlásilo 282 k náboženství římskokatolickému, 1 k evangelickému, 6 k vyznání československému a 1 k pravoslavnému. Co se týká náboženství, nelze nikomu nic doporučovat, avšak co se týká počtu obyvatel, měly by se dnešní mladší oucmanské rodiny více snažit!

Vesnici vzrušil ještě případ přepadení, kdy 22. ledna byl po cestě z Chocně do Srubů přepaden dvěma lupiči František Lásk. Lupičům se neubráníl a přišel tak o 1100 Kč a hodinky s řetízkem. Ze záznamu kronikáře je zřejmé, že číslo 13 nebylo šťastné ani v roce 1921. Dne 13. července udeřil blesk do stavení čp. 13. Rozbil krov a dvě okna, naštěstí při tom nevznikl požár.

Mimo popsané starosti obec žila běžným životem. Na polích se sklídila slušná úroda. Během roku se projevoval nedostatek vody, což vedlo ke zřízení nové studny na Hradišti, protože stará již nedostačovala spotřebě. Také byl přizván hledač vody, který údajně našel několik pramenů ve hloubce 14 m, ale nikdo se o jejich využití nepokusil. Také se uvažovalo o výstavbě vodovodu z Klopot, nicméně ani k tomu nedošlo, snad kvůli velké drahotě materiálů.

Ze zápisu můžeme udělat závěr, že každá doba má své starosti i klady a je jenom na nás, jak si s nimi poradíme. Doufejme, že alespoň tak, jak naši předkové v Oucmanicích v roce 1921.

Jiří Oliva, kronikář

OUCMANICE PŘED 50-TI LETY (1972)

Rok 1972 se v Československu nesl ve znamení pokračování politických čistek a perzekucí, které režim, nastolený v roce 1969 Gustávem Husákem, uplatňoval vůči všem, kdo se nesmířil s okupací Československa v roce 1968. Jednalo se hlavně o lidi ve vyšších politických i hospodářských funkcích, kteří byli několikrát prověřováni a často také svých funkcí zbaveni. Naši vísky se tento proces příliš nedotkl. Nejvyšší funkce se týkaly hlavně vedoucích pracovníků JZD, což představovalo hlavně práci a politická činnost byla spíše formální, včetně organizace KSČ. Nebyli zde žádní stateční disidenti a odpůrci režimu, ale také ne jeho přísluhovači a udavači. Obec žila svým životem a prací což mělo smysl, hlavně přínos pro obec samotnou. Snad nikdy nebylo realizováno tolik veřejných staveb, jako právě v tomto roce.

Zřejmě nejdůležitější akcí bylo zahájení stavby budovy Místního národního výboru. Ke stavbě byl využit pozemek po bývalé chalupě čp 44, která byla původně výměnkem ke statku čp 36. Za tento rok byly provedeny terénní úpravy a vystavěny základy. Mimo toho však proběhla celá řada dalších staveb:

- nový zděný dřevník a sklad u mateřské školky,
- zahájení první fáze stavby kanalizace, jejíž celková délka bude cca 3000 m,
- nová fasáda na kapličky,
- rekonstrukce telefonních linek pro více uživatelů,
- odbahnění rybníka a oprava výpustě
- výsadba nového stromořadí javorů kolem silnice, které zdobí naši obec dodnes.

Počasí bylo průměrné, bez jakýchkoliv teplotních i srážkových extrémů a když přidáme ještě poměrně stabilní hospodářskou situaci hlavního zaměstnavatele v obci – JZD, mohli bychom říci „ještě zdraví a co víc si přát“.

Tak plynul život v obci v roce 1972, který patří do období politického útlačku tzv. husákovské normalizace. Zdá se, že naše obec i její Místní národní výbor si i v tomto období svoji cestu našly. Svědčí o tom i oprava kaple Nejsvětější Trojice, kdy zachování tohoto díla našich předků bylo pro obec důležitější než nevkusné politické monumenty, budované v některých jiných obcích. Nepochybně k tomu byla zapotřebí i odvaha a zdravá drzost.

Jiří Oliva, kronikář

OSOBNOST OBCE OUCMANICE

Člověkem, který se nezapomenutelně zapsal do historie naší obce, jako dlouholetý starosta Sboru dobrovolných hasičů, byl Josef Vincenc z čp. 54. Rád ve svém příspěvku vzpomenu dobrého člověka, báječného souseda, který celý svůj život věnoval rodině, velkou měrou hasičům a vesnici.

Narodil se 20. dubna 1940 v Oucmanicích čp. 34 v hospodě U Vincenců. Vyučil se v ČKD Choceň a do zaměstnání nastoupil v brandýské Karose jako soustružník. V roce 1967 přestoupil do mechanizační dílny ve Svatém Jiří jako soustružník a poté se stal vedoucím dílny ZOD Zálší. Poslední pracovní léta pracoval jako vedoucí skladu náhradních dílů ve Vračovicích.

V roce 1962 se oženil s Libuší Doležalovou z čp. 18. Společně postavili rodinný domek čp. 53 na místě bývalého Kovářova statku. Zde vychovali tři děti. Nejstarší Josef (*1963) vystudoval zahradnickou školu, je ženatý a žije v Jedousově u Přelouče, druhý Milan (*1964), ženatý, velitel profesionálního hasičského sboru ve Vysokém Mýtě, bydlí s rodinou v Oucmanicích a třetí Iva (*1968), provdaná Houdková, je kadeřnice a žije v rodinném domku v Oucmanicích čp. 72.

Celý život Josef Vincenc spojil s hasičinou. Členem SDH se stal v roce 1958. Od roku 1964 byl velitelem a v roce 1968 se stal starostou. Tuto funkci zastával až do své smrti v roce 1999. Poslední čtyři roky byl i starostou okrsku. Hasič byl celým srdcem. Těžko bych vyjmenovával úspěchy, kterých za doby jeho starostování oucmaničtí hasiči dosáhli. Vynikajících výsledků dosahovala družstva mužů a žen v soutěžích požárního sportu. Především mládež byla léta úspěšná, v roce 1995 se probojovala do celorepublikového kola. Velkou úlohu sehrávali hasiči i v preventivní oblasti. Každoročně prováděli preventivní prohlídky domů, včetně komínů a zadarmo. V obci nemuseli řešit ani jeden požár. Oblastí, kde sehráli hasiči zvláště významnou úlohu pro obec, byla jejich společenská činnost.

Především v době socialismu, tedy do roku 1989 byli hasiči jedinou fungující společenskou organizací v Oucmanicích. S jejich přispěním byla tvořena kandidátní listina poslanců do každých voleb. Hasiči byli základem pro uskutečnění výstavby ve vsi. Dnes si ještě my starší dobře pamatujeme, že jsme budovali vše brigádně v tzv. akcích Z (tedy zdarma). Starosta hasičů, Jožka Vincenc, se podílel na přípravě a uskutečnění většiny akcí. Více jak 30 let byl tak nevoleným a neformálním představitelem obce. Velkým neštěstím pro rodinu i obec byl jeho předčasný odchod z tohoto světa v roce

1999. Zdraví mu neumožnilo, aby v důchodu užíval radosti z toho, co se mu podařilo, především z rodin svých dětí. Jako velická osobnost by stále byl platným našemu Sboru dobrovolných hasičů.

Vzpomínáme s úctou.

Jménem spoluobčanů Petr Marek

SPOLEK LIDOVÝCH TRADIC V ROCE 2022

Po roce covidové přestávky jsme jako spolek nastoupili do nového roku plni elánu a natěšení na nadcházející tradiční akce. Sice na poslední chvíli, ale přeci se stihlo domluvit vše potřebné pro zorganizování tradičních dvou aktivit u nás v Oucmanicích – Masopust a Sousedský retro ples.

MASOPUST

Letošní Masopust nám přinesla sobota 19.2. a jako obvykle již ráno v 9:30 byly masky připraveny na obchůzku obcí. S tradičním rituálem pro převzetí vlády nad obcí od pana starosty jsme rozběhli koloběh příjemných sousedských návštěv s malým občerstvením, které sousedi připravili. Hudba byla tentokrát jiná.

Moravští kamarádi Báry Olivové, houslista Tonda s harmonikářkou, dorazili zahrát trochu jinak, než jsme byli zvyklí – bylo to super, příště je musíme zopakovat. Začátek byl trochu pomalejší, neboť medvěd se nám zasekl na letišti v Bruselu. Zato konec byl opět veselý a plný zajímavého zhodnocení uplynulého období. Pro toho, kdo nebyl na ukončení u hospody, přidávám vybranou část hodnocení obce ze závěrečného čtení:

Co se stalo za dva roky, tady u nás ve vesnici?

Poslechněte tyhle sloky, všichni kolem i stojící.

*Bagry makat dorazily, tam když jdete za hřiště,
přijely k nám dělat díry, pozor to není koupaliště,
je to našich kakanců úložiště.*

*Hasiči zbourali boudu, co držela zázrakem,
teď už je celá v čoudu, Kuba ji vzal traktůrkem.*

*Na Hradišti pyšně stojí, rozhledna s parádním dojmem,
každý krásně z ní uvidí, co se děje pod stromem.*

*U jezedu vznikl nově, vysoký plot zelený,
neproleze žádná kráva na to jejich území.*

*Místo slepic budou domky, na severu nad rybníkem,
snad na stavbu půjčí banky, a noví lidé přijdou sem.*

*Kde já budu shánět stromky, na ty svátky vánoční?
Olivovi už s tím sekli, řekli: „Je to náročný.“*

*Když jedete do Brandýsa, musíte mít odvahu
je to teďka samá díra, s autem musíš pomalu.*

*V zimě to tu trochu klouže, hlavně nad Brandýsem zákrutě.
Milan by moh vyprávět, že? Auto na střese je v minutě.*

*Bez Kemp plní naše hřiště, nechaj něco tmavého,
musíme jim říci příště, serte pěkně do svého.*

*Kdybyste měl někdo navíc, a na třešně jste odborník,
zaneste je k Olivovic, ať už sem nemusí vrtulník.*

*Nakonec i policii, občas někdo zavolá,
Míra nikdy nedá pokoj, hudba jeho hlasitá.*

Ovšem nejen hodnocení je tradičním příspěvkem na konci Masopustu, ale nad basou se vyslovují přání pro následující rok:

*Ó baso, dřív, než tě do hrobu dáme,
jako každý rok tě o pár věcí požádáme.
Ó baso, dej, ať nové prodavače se v Hrušce daří,
má vždy úsměv na své tváři, a chodí tam mladí i starí.*

*Ó baso, dej, ať rybníčky na naše bobky fungují dobře
a vypadají krásně a modře.*

*Ó baso, dej, ať se všichni o nové boudě na hřišti dozvědí,
a Oucmancký sousedi si u ní rádi posedí.*

*Ó baso, dej, ať plní se Honzovy plány
a bezkemp na hřišti se plní karavany.*

*Ó baso, dej, ať naše nové parcely nad rybníkem
zaplní se každým okamžikem.
A až se domky na severní stráni vyrojí,
ať dobří lidé do spolku se zapojí.*

*Ó baso, dej, ať výhled parádní na novém stanovišti,
zajistí naše rozhledna pod korunami stromů na Hradišti.*

*Ó baso, dej, ať nový plot kolem JZD je v dobrém stavu
a nepustí ven žádný tele, nebo krávu.*

*Ó baso, dej, ať dalším ročníkům gulášfestu se daří,
a Oucmanckým Prvovařečkám se vyhrát podaří.*

*Ó baso, dej, ať 730 let naší obce v září se zvesela oslaví
a všichni dobří rodáci se do Oucmanic dostaví.*

Děkujeme moc všem sousedům za příjemné přivítání, hudebníkům za parádní doprovod a všem maskám za účast na tradiční obchůzce.

Fotky z Masopustu najdete na stránkách: https://oucmanice.rajce.idnes.cz/Masopust_2022/

SOUSEDSKÝ RETRO PLES

Tři neděle po Masopustu nastal čas na další již tradiční kulturní osvěžení. Již čtvrtým rokem společně s obcí Svatý Jiří pořádáme meziobecní společenský ples. Jako vždy

nechyběl uvítací drink, bohatá tombola či speciální předtančení taneční skupiny ZELENÁČI. I zde jsme využili nových kapelníků. Oslovili jsme skupinu MIX z Litomyšlska a myslím, že večer byl všemi hodnocen pozitivně. Hlavně těmi, kteří vydrželi až do tří do rána.

Novinkou a zpestřením plesu byla fototapeta na dvoře, kde si mohli tanečníci udělat kreativní fotku.

Celý ples byl tentokrát organizován Spolkem lidových tradic, proto musím poděkovat hlavně těm, kteří se podíleli na zajištění celého chodu. Děkuji za pomoc.

Tak příští rok zase na viděnou.

Za Spolek lidových tradic

Pavel Marek

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V prvním pololetí roku 2022 oslavili významné životní výročí tito spoluobčané:

60 let – Otto Robenek a Jaroslava Džbánková

70 let – Olga Částková, Marta Bustová, Miluše Doležalová, Marie Rabová
a Jiří Oliva

75 let – Alena Michalcová

80 let – Marie Chuchvalcová, Josef Krčmář a Božena Dostálová

85 let – Emilie Frňková a Ludmila Doležalová

Všem jubilantům srdečně gratulujeme a přejeme do dalších let hodně životního optimismu.

Narození dětí:

V lednu se narodil Karel Novotný z čp. 85.

Karlovi a jeho rodičům přejeme hodně štěstí a radosti.

Úmrtí:

V dubnu zemřel pan Pavel Valíček.

Čest jeho památce!

POZVÁNKA - 730 LET OBCE OUCMANICE

Vážení rodáci, obyvatelé, přátelé a příznivci Oucmanic,

obec Oucmanice slaví v letošním roce 730 let od první písemné zmínky. Srdečně Vás zveme na oslavu výročí, která proběhne v sobotu 10. září 2022. Prosíme o pozvání těch, kterým se vesnice i byť pouze na krátký čas stala domovem. Hlavní program bude probíhat na hřišti. V případě nepřízně počasí, bude program v obecní hospodě.

Program oslav:

1. **Prezentace, prodej stravenek na obědy a večere, ubytování, zápis do pamětní knihy a prohlídka výstavy fotografií v prostorách obecního úřadu.**
10:00 – 13:30
2. **Obědy na ekocentru Paleta**
11.30 – 12:30
3. **Mše svatá v kapli Nejsvětější Trojice**
12:30 – 13:15
4. **Přivítání u obecního úřadu, položení květin k památníku padlých během první světové války** 13:20
5. **Průvod v doprovodu dechové hudby Sopotnice na hřiště se zastavením u křížku**
13:30
6. **Oficiální proslovy**
14:15
7. **Vystoupení dětí z Oucmaňáčku**
14:30
8. **Parkourové vystoupení a workshop pro děti**
15:15 – 16:15
9. **Zajímavé vyprávění nad kronikou. Sál hospody**
17:30
10. **Vystoupení Sopotnické dechovky – odpoledne**
11. **Doprovodný program: projížďky koňským spřežením
prohlídka vodárny
prohlídka ekocentra Paleta
prohlídka hasičské zbrojnice**
12. **Přesun do hospody, večere**
18:00 – 19:00
13. **Posezení v obecní hospodě za hudebního doprovodu**
od 19:00

Prosíme o včasné vyplnění návratky, popřípadě uvedení změn nejpozději do 30. srpna. Návratka je umístěna na webových stránkách obce v sekci aktuality.

Organizační pokyny pro účastníky oslav:

Na jaře letošního roku jsme vás oslovili s pozvánkou a žádostí o potvrzení účasti a vyplnění požadavku na nocleh, obědy a večeře. Většina z vás na žádost odpověděla. Pokud to někdo nestihl anebo došlo ke změně, je možné stav objednávky změnit do 30. srpna.

1. Prosíme v případě zájmu o oběd, večeři případně nocleh o vyplnění objednávky na návratce na adresu Obec Oucmanice, Oucmanice 60, 562 01 Ústí nad Orlicí, nebo na e-mail vyroci@oucmanice.cz, nebo přímo do poštovní schránky na budově obecního úřadu nejpozději do 30. srpna 2022. Již objednané není třeba znova potvrzovat.
2. Pro zájemce budou zajištěny obědy a večeře v hodnotě po 130 Kč, dle objednávky na návratce.
3. Ubytování pro hosty bude zajištěno z 10. září na 11. září 2022 na Ekocentru paleta. Cena noclehu je 350 Kč za osobu bez snídaně. Nutno objednat v návratce.
4. Zaplacení objednané stravy a ubytování se uskuteční při prezenci v den oslav.
5. V areálu na hřišti bude po dobu odpoledního programu zajištěno občerstvení.

Vše dobré přeje a na setkání se těší jménem zastupitelstva obce

Josef Pavlíček, starosta obce

Nejvíce úsilí k přípravě setkání bylo věnováno vydání nové knihy o obci. Věřím, že kniha s názvem „Oucmanice v proměnách“ se vám bude líbit. Do čísla popisného bude věnována jedna kniha, jako forma poděkování za pomoc se sestavováním knihy a poskytnutí údajů o obyvatelích. Další výtisky budou k zakoupení. Na dvoustraně je ukázka z knihy.

KRONIKA A KRONIKÁŘI

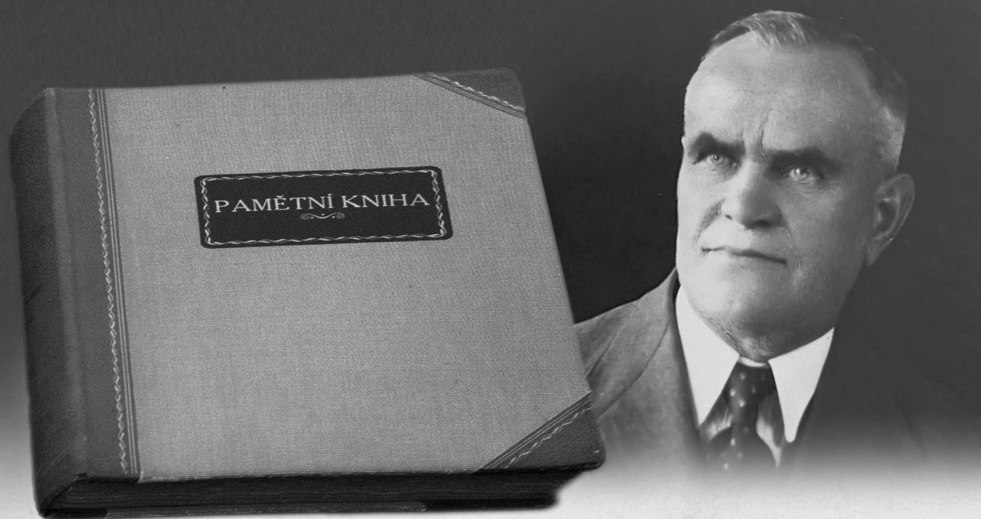
V obci je trvale vedena obecní kronika, založená v roce 1914. Kronika je důležitou společenskou pamětí obce a zápisy do ní jsou pořizovány nezávisle na vedení obce. Role kronikáře se ujal v roce 1999 Pavel Pichner, který v roce 2008 předal žezlo Jiřímu Olivovi. A právě Jiří Oliva je autorem následující kapitoly, která popisuje nejdůležitější momenty v celé historii obce a zasazuje je do kontextu „velkých dějin“.

OSUDOVÉ OKAMŽIKY OUCMANIC

Každé sídlo, ať už se jedná o samotou, vesnici či město, má svůj osud. Osudové události jsou většinou chápány v negativním slova smyslu; šťastné osudy se vyskytují v lidských životech jen výjimečně. Potkávají-li osudové události skupinu či společenství lidí, dostáváme se k osudu obcí, jako základní jednotce lidské pospolitosti. A osudy obcí, měst i metropolí jsou věru rozdílné. Některé od počátku svého vzniku až do dnešní doby prosperují, jiné stagnují a další zanikají. A jak se přízeň či nepřízeň osudu dotýkala v průběhu času naší víscky? Dobře i zle. Osud obce a jejích obyvatel byl každopádně především odrazem širších historických událostí, velmi často – ne však vždy – válečných konfliktů. Některé byly i dílem podmínek, které nám právě osud, Prozřetelnost či Pán Bůh přidělili. Pokusme se některé z nich popsat.

Existence úrodné půdy

Dnes pravděpodobně nelze vypátrat osudy obyvatel, žijících v místě dnešní obce na konci 13. století, kdy se objevuje první písemná zmínka o ní (1292). Byla to doba pokračující kolonizace, pro kterou bylo typické osidlování dosud řídké obydlených oblastí na hranicích české kotliny, ale i ve vnitrozemí. Oblast kolem Chocně však byla osídlena mnohem dříve. Pravděpodobným důvodem byl výskyt poměrně úrodné zemědělské půdy, který sem lákal osadníky již osm století před Kristem. Zemědělství podle mnohých vědců vedlo k raketovému startu rozvoje civilizace. Byť je tato teorie jinými zpochybňována, zemědělství v každém případě vyžadovalo nová poznání a postupy, potřebné k ovládnutí určitých druhů rostlin i živočichů, čímž k rozvoji schopností a intelektu společnosti významně přispělo. Ostatně uvidíme dále, že v těžkých dobách si venkovský lid obhájil svoji existenci lépe než obyvatelstvo měst. To nás může vést k závěru, že existence úrodných půd byla přízeň osudu, která našim předkům kdysi dávno nejen ulehčila, ale někdy i zachránila život.

První kronikář – František Pavlíček

Třicetiletá válka

Dnes zapomínaný konflikt zpustošil velkou část Evropy tak, že v některých oblastech ubylo až 50 % populace. Vleklé boje se Čechám vyhnuly, ale táhnoucí vojska byla pro obyvatele často větší pohromou než bitvy. Historické prameny vypráví o žoldnéřích, kteří mimo potřeby jídla také kradli, rabovali, znásilňovali, vypalovali a zabíjeli. Nejhůře dopadala sídla, kde lidé nechtěli dát jídlo nebo žádné neměli. Pak byli často muži vybiti, ženy znásilněny a obec vypálena. Ze záznamů v gruntovních knihách lze najít, že v této době bylo v Oucmanicích 12 gruntů s polnostmi o velikosti 30–60 strychů (8,55 – 17,1 ha) a žádný dům „nebyl spálen, zbořen ani opuštěn či zpustošen a vydrancován“. Takže v této době byl osud k naší vesnici příznivý. Takové štěstí neměly okolní vesnice Štítka, Háje či Švábenice, které zmizely z povrchu zemského. Zachovaly se jen jejich místní názvy. Nejbližší byla vzdálena 5 a nejvzdálenější 9 kilometrů.

Pruská válka

Pro naši obec to mohla být další osudová událost, ale naštěstí se osud i v této chvíli zachoval milosrdně. Konflikt vyvrcholil 3. července 1866 bitvou u Sadové. Ta není natolik vzdálená, když uvážíme, že šlo o druhou největší bitvu 19. století, účastnilo se jí 436 tisíc vojáků a odhadovaný počet padlých dosahoval až 60 tisíc mužů. Takové události byly často pohromou pro celý širý kraj. Dunění děl bylo údajně slyšet i v Oucmanicích, pokud si člověk lehl a přiložil ucho k zemi. Po prohrané bitvě se v okolí objevovalo ustupující rakouské vojsko, avšak 9. července již bylo v okolí 30 tisíc vítězných pruských vojáků. V pamětním spise uloženém ve schránce v kapličky se uvádí: „Přišlo jich sem dne 9. (července) na noc ještě 4 tisíce, tak že stodoly, stáje a vůbec

GULÁŠ FEST OUCMANICE II.

Vážení milovníci dobrého jídla a dobré zábavy. Dovolte abychom vás pozvali na druhý ročník gurmánského zážitku Guláš festu u nás v Oucmanicích. Svátek guláše proběhne 17. 9. 2022.

Akce bude uspořádána na hřišti u nové boudy s dostatkem krytého místa na sezení jak pro soutěžící, tak i pro diváky. V minulém ročníku soutěžilo pět družstev – Motohovada, Brežněv banda, Hasiči Brandýs nad Orlicí (vítězové), Prvovařečky z Oucmanic a Sudi-slavská pohoda. V letošním roce počítáme s devíti družstvy (šest se jich již přihlásilo).

Určitě součástí akce budou i doprovodné aktivity spojené s dobrým jídlem a pitím. Takže neváhejte se přijít podívat a podpořit naše družstvo z Oucmanic.

*Za Spolek lidových tradic
Jan Opat a Pavel Marek*

